

Verhalen van herstel

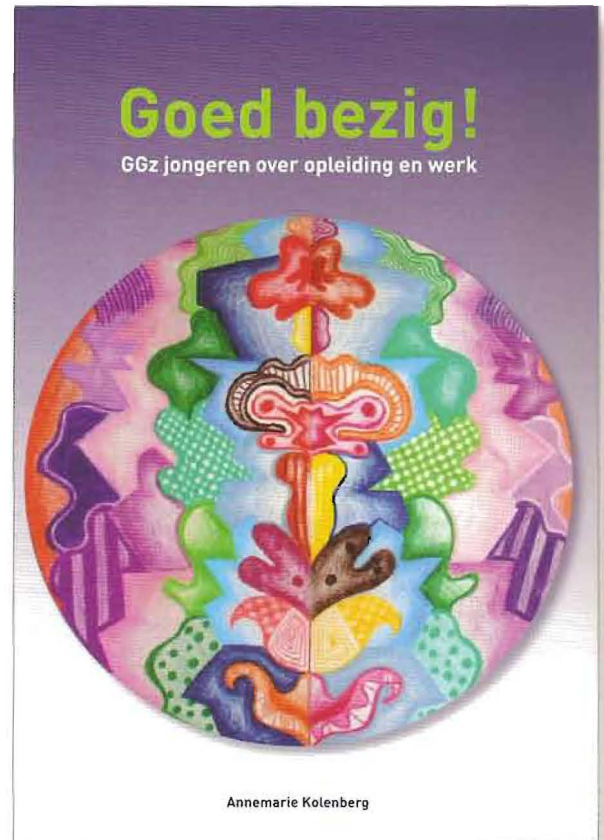
Titel Goed bezig! GGz jongeren over opleiding en werk
Auteur Annemarie Kolenberg
Uitgever Platform GGZ
Prijs gratis via www.platformggz.nl

door Jan Steyaert, lector Fontys Hogescholen

Zo'n vijftien jaar geleden verscheen in het Maandblad Geestelijke volksgezondheid een artikel van Loes Verplanke, over de langdurige opname van Karel Bongenaar. Die verbleef maar liefst 42 jaar lang in een psychiatrisch centrum. Het artikel gaf een zeldzame inkijk in de ervaringen van ggz-cliënten, van hoe zij hun situatie en de geboden hulp ervaren. Gelukkig zijn er sindsdien wel meer van dergelijke beschrijvingen verschenen.

Een recente toevoeging is geschreven door Annemarie Kolenberg en omvat veertien korte verhalen van jongeren met ernstige psychische problemen. Ze zijn of waren in behandeling in vier ggz-organisaties die elk specifieke hulp aanbieden voor jongeren met een eerste psychose. En ze zijn opvallend gewoon in hun dromen en ambities. Ze willen een goede opleiding, een leuke baan en een aantrekkelijk inkomen. Alleen ging er ergens wat mis, ze kregen een psychose en werden tijdelijk afhankelijk van hulpverlening. Zo is er het verhaal van Sjaak, die biomedische wetenschappen studeert en kampt met een manisch-depressieve stoornis. Of Saar, die studeerde voor pedagogisch werker en het moeilijk krijgt door een borderline persoonlijkheidsstoornis.

Geheel in lijn met de vermaatschappelijking van de zorg gaat het niet om verhalen van langdurige opname maar om gevechten om na een moeilijke periode de draad van het leven opnieuw op te pakken en volop in de samen-

leving te staan. Gelet op de leeftijdsgroep mag het niet verwonderen dat het hierbij dikwijls om het (opnieuw) oppakken van een opleiding gaat.

Als je zo door de verhalen leest valt op dat vrijwel elk van deze jongeren behoorlijk te maken kreeg met psychofarmaca. Er is natuurlijk ook begeleiding en behandeling in de vorm van gedragstherapie of psycho-educatie, maar de antipsychotica en antidepressiva lijken populairder geweest te zijn. In de beleving van de cliënten is dat ook een heel gedoe. Meermaals is er sprake van 'worden verschillende medicijnen uitgeprobeerd' en bijwerkingen.

In het voorwoord staat een aardige vergelijking, die de kern van dit boek goed weergeeft. Bij rugpijn was lang het advies van de dokter: neem rust, ga liggen. Voortschrijdend professioneel inzicht geeft aan dat je dat juist niet moet doen, en de dokter zegt nu dan ook: doe rustig aan maar blijf bewegen. Zo ook in de psychiatrie: geen alles zaligmakende focus op afzondering met rust, reinheid en regelmaat meer, maar zorg in combinatie met zo snel mogelijk terug de samenleving in.

De publicatie wordt afgesloten met een nawoord van Jaap van Weeghel, waarin de verhalen van de jongeren duiding krijgen aan de hand van de concepten herstel en rehabilitatie. Dat is nuttig om te vermijden dat ervaringsverhalen als losse flodders verloren gaan. Daarom had dit deel wel wat uitgebreider mogen zijn. ■ JS